

Üzletek, szolgáltatások

Sok az igénylő, kevés a helyiség

Kopogtatnak, de hiába. Örülnek a lakáshivatalban, ha a lebontott házak üzleteit tudják valahol pótolni azoknak helyet biztosítani. Ugyanis külön törvény rendelkezik arról, hogy a szanált üzletek helyett másikat köteles adni a tanács. Ezzel tulajdonképpen a helyiség-gazdálkodás véget is ér. Persze nem könnyű napjainkban a nagy építkezések és a rekonstrukció közepette valamilyen kis termet találni (vagy szobácskát), amit üzletnek is használni lehet.

Körülbelül 300 kérvényt őrnének a szegedi lakáshivatalban. Magánkereskedők, vállalatok intézmények türelmetlenül várják, mikor kerül rájuk sor. De 300-nál sokkal több az igénylők száma (körülbelül ennek a duplája lehet, aki műhely, üzlet- vagy raktárhelyiségre vár), hiszen sokan jól ismerik a terepet, be sem adják a kérvényt, mert fölöslegesen nem akarják kifizetni a több száz forint illetéket.

A helyiség-gazdálkodás szűkös lehetőségei miatt vállalatok lemondanak dédelgetett terveikről, kisiparosok adják vissza az ipar- engedélyt, néhány szakma örökre kihál, s mindennek a lakosság látja kárát. A kevés iroda-, üzlethelyiség miatt a szolgáltatások színvonalát nem emelkedik olyan mértékben, ahogyan azt szociálpolitikánk elvárná. Pedig hány vállalat szeretne ügyfélszolgálati irodát nyitni és hány kisiparos próbálna munkáját folytatni. A kereségs helyett talán érdemesebb végiggondolni, milyen forrásokból lehet a hiányszakokat némiképp orvosolni.

Nem lehet vitatkozni azon, hogy a házigyári technológia egyelőre még mindent nem tud megoldani, de a tervezőknek jobban kellene számolni azzal, hogy a fogadószinteken üzlethelyiséget is ki lehet alakítani. Igaz, nem mai keltezésű a vita, ami- ben a kivitelezők hangszólyozzák: az említett módon rendkívül megdrágulna az építkezés. Erre csak úgy lehet válaszolni, hogy szembe kell nézni azzal a társadalmi igényvel, amely a lakásépítkezések mellett a szolgáltatások fejlesztését is óhajtja.

Munkavédelmi tanácskozás

A fővárosi és megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmiszeripari osztályainak műszaki munkavédelmi felügyelői tanácskoztak szerdán Szombathelyen. Az országos tanácskozáson értékelték a mezőgazdasági nagyüzemek és a tanácsai élelmiszeripari vállalatok idei munkavédelmi tevékenységét, s megvitaták a soron következő feladatokat.

A szakemberek ismertették többek között, hogy a termelőszövetkezetekben ez év első tizenegy hónapjában az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva mintegy 5 százalékkal csökkent a balesetek, s 12 százalékkal a halálos balesetek száma. Örvendetes, hogy 1970 óta minden évben kevesebb a közös gazdaságokban előforduló baleset, ami a jó felvilágosító munkának, a balesetek megelőzésére tett számos intézkedésnek az eredménye.

Hangsúlyozták a tanácskozáson, hogy az eddigig nem nagyobb pontot kell fordítani az állami gazdaságoknál és fagyasztókban a munkavédelemre, a balesetek megelőzésére, mert ezekben a szektorokban az idén az elmúlt évihez viszonyítva kétszeresére nőtt a halálos és a csontvelő balesetek száma.

Nem kielégítő a munkavédelem a tanácsai élelmiszeripari vállalatoknál sem. A vállalatok jelentős részében, szétszórt munkahelyeken, igen mostoha körülmények között dolgoznak az emberek, s a minisztériumi ipari üzemekhez viszonyítva rosszabb a baleseti arány. Átfogó felmérés készült jelenleg a tanácsai vállalatok munka- és egészségvédelmi helyzetéről, s ennek alapján hoznak majd megfelelő intézkedéseket. (MTI)

Sikerek, teendők

Fél évvel a KISZ kongresszusa előtt Beszélgetés a KISZ Szeged városi bizottságának első titkárával

A KISZ Központi Bizottsága november 12-i ülésén 1976. májusára összehívta az ifjúsági szövetség IX. kongresszusát. A KISZ legfelső demokratikus fóruma jelentős időszakban, a fejlett szocializmus építésének kezdetén ül össze. Egy-egy országban a fiatalok százezreinek életmunkáját számbavevő, a jövő útjait kikövező kongresszus mérlegkézfizésre sarkallja, a KISZ legkülönbözőbb fórumait. Több újszerű törekvés, hasznos, a mozgalmi életet megújító határozat, módosítás jellemezte az ifjúsági szövetség életét az elmúlt években. Ebben a mozgalmas időszakban beszélgettünk dr. Dékány Klárával, a KISZ Szeged városi bizottsága első titkárával a kongresszust előkészítő munkáról, a szegedi fiatalok eredményeiről.

adatukat és funkciójukat a bizottságok fogják ellátni. A legfőbb fórum az évenként, szükség esetén időközben is összehívható, küldöttgyűlés. Ezekkel a változtatásokkal áttekinthetőbb lesz a KISZ-szervezeti rendszere, megszűnnek az átfedések, erősödik a szocialista demokratizmus, a döntések és határozatok közvetlenebb útton, hamarabb kerülnek az alapszervezetekhez. Ez is azt bizonyítja, hogy az alapszervezeti munka erősítése az ifjúsági szövetség legfontosabb feladata.

● — A kongresszusi előkészületek egyik fontos feladata az elmúlt ciklusban végzett munka értékelése. Hogyan vélekedik a szegedi KISZ-tagok politikai, közéleti tevékenységéről?

— A KISZ 1971-ben megtartott VIII. kongresszusa óta jelentősen fejlődött a KISZ-élet. Ezt segítette az ifjúsági politikai határozat, és az ifjúsági törvény életbelépesése, mely elsősorban a fiatalok társadalmi megítélését, politikai súlyát módosította, erősítette. Négy évvel ezelőtt 19 ezer ifjúkommunista élt a városban, ma 22 ezren vannak. A munkásfiatalok 13,5 százalékot jelentettek akkor, jelenleg az arányuk 40 százalékot tesz ki. Ez is bizonyítja, hogy módosultak a belső arányok. Stabilizálódtak a KISZ-vezetőségek, hiszen kétségtelen tény, hogy 3–5 év alatt egy vezetői kollektíva többre képes, mint egy-két év alatt. Megerősödtek a munkás KISZ-szervezetek, s örvendetes, hogy náluk tapasztalható leggyakrabban a politikai szilárdság, a szocialista elkötelezettség, a közéleti aktivitás. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az áprilisi határozat első éve után, a feladatok végrehajtásának értékelésekor a munkás KISZ-szervezetek tagjai voltak legpolitikusabbak, legkritikusabbak és szigorúbbak. Jelentősen itéljük az 1974-es politikai képzési határozat szellemében végzett oktatási tevékenységünket. A legutóbbi választások alkalmával a 287 alapszervezeti titkár közül 90-nek volt valamilyen politikai iskolai végzettsége. Az idén, a már hagyományos egyhetes nyári vezetőképzésen az alapszervezeti titkárok 80 százaléka vett részt. Az áprilisi határozat óta eltelt másfél esztendő, a „próbaév” tapasztalatai mindenképpen kedvezőek, a mozgalmi munka fő bázisa egyre inkább az alapszervezet lett, hiszen ott áll vagy bukik az ifjúsági mozgalom tevékenysége. Azt sem tagadhatjuk, hogy többéves munka áll meg előttünk.

● — Melyek a KISZ IX. kongresszusát megelőző közvetlen feladatok?

— Társadalmunkban és az ifjúsági mozgalomban végbement változások következtében a Szervezeti Szabályzat által meghatározott időtől későbbre hívták össze a KISZ soron következő, IX. kongresszusát. Ebben közrejeltszött az MSZMP XI. kongresszusának összehívása és szükséges volt az 1974. áprilisi határozat által megszabott feladatok első eredményeinek összegzése is. December első hetében országsszerte elkészülnek a tervek a kongresszusra való felkészüléshez. Az alapszervezetek értékelő és feladatmeghatározó taggyűlései előbbre kerültek, január 1-e és március 21-e között kell azokat lebonyolítani. A következő mozgalmi évre készülő akcióprogramokat az áprilisi határozat útmutatásainak szellemében kell elkészíteni, s a kongresszus határozataiból adódó feladattal majd kiegészíteni. Bizonyos szervezeti módosítások megelőzik és előkészítik a kongresszus munkáját. Megszűnnek a végrehajtó bizottságok, fel-

● — Nagyon kedvező Szegeden a munkásfiatalok és az egyetemi-főiskolai hallgatók aránya. A 22 ezer KISZ-tagból körülbelül 6 ezer a munkás, és ugyanannyi az egyetemi és főiskolai hallgató. Milyen e két réteg kapcsolata, milyen lehetőségek vannak az együttműködésre?

— A közművelődési határozat nyújt szinte korlátlan lehetőséget a kapcsolatteremtésre. Az eddigi komplex népművelési gyakorlatok után, a mozgalmi munka területén is kezdenek kibontakozni az újfajta, hasznos kapcsolatok. A négy szegedi felsőoktatási intézmény — JATE, SZOTE, Juhasz Gyula Tanárképző Főiskola és a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola — közösen keresi és szervezi a kapcsolatot a 24 munkásklubbal. Munkájuk lényeges területe az általános műveltség elősegítése, egymás munkájának kölcsönös megismerése, közös programok szervezése, védnökségek vállalása. Csak példaként említem, hogy a JATE fiataljai a járás 15 tanyai általános iskoláját patronálják, a tanárképző főiskolások máris védnökséget vállaltak az épülő tanyai kollégium fölött. Szintén főiskolások javaslat és kezdeményezés a városi pótmama-szolgálat megszervezése.

● — A KISZ életét évek óta átszövik a visszatérő események. Hogyan kapcsolódnak ezek a kongresszusi előkészületekhez?

— Naponta szerteágazó, e fontos társadalmi korosztály életének minden részletét behálózó munka a KISZ-tevékenység. Rendszeres és hagyományos eseményeket is szervesen igyekszünk beépíteni a kongresszusra való felkészülés munkájába. Sőt, a kongresszusi előkészületek fokozott erőfeszítésre készítenek bennünket például a Forradalmi Ifjúsági Napok előkészítésénél, vagy a testvérkapcsolatok fejlesztésénél. Jövőre tizedszer rendezzük meg a Szegedi Ifjúsági Napokat, s szeretnénk a jubileumnak megfelelő politikai tartalommal megöltönni a színes karnevált. Munkánk fókuszába természetesen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség IX. kongresszusára való felkészülés áll, s ez ma minden ifjúkommunistának elsődleges feladata.

Tandi Leles

Megkészserezte termelési értékét a bábolnai mezőgazdasági kombinát

Várhatóan kimagasló sikerrel zárja a negyedik ötéves tervet a bábolnai mezőgazdasági kombinát: a most elkészült számítások alapján eredeti 6,2 milliárd forintos termelési tervét előreláthatóan 7,4 milliárd forintra teljesíti. A tervezett 647 millió forint helyett 818 millió forintos nyereséggel számolnak a tervszakasz végére.

A jelentős túlteljesítéseket úgy érték el, hogy saját elhatározásukból évről-évre emelték eredeti tervüket. Már 1973-ban elérték az 1975-re előirányzott 1,4 milliárd forintos értéket. Míg a

kombinát termelési értéke az öt év alatt csaknem megkétszereződött, a dolgozók létszáma mindössze 12 százalékkal emelkedett. (MTI)

Igény vagy készülék?

Nincs tíz éve, hogy hírt adtunk egy elmés szerkezetéről, mely újszülöttek életét mentette és men- meg az a szegedi női klinikán. A készülék (melyet dr. Szontágh Ferencnek a klinika néhai igazgató-professorának, dr. Szereday Zoltán akkori adjunktusnak és Papp István gépésznek találományaként 1964-ben szabadalmazták) mechanikus megoldású, kézi működtetésű kombinált lélegeztető, alkalmas arra, hogy az úgynevezett állhalálból közvetlenül fölélesszék az újszülöttet.

A neve: resuscitator. MB 1414-es típuszámmal a Hódmezővásárhelyi Elektrofém Isz gyártotta, s elrakták vele az egész országot. Az Egészségügyi Minisztérium orvosi műszerügyi intézete, átvizsgálta a készülék prototípusát, a műszaki megoldás korrigálását, tökéletesítését kérte. S egy pesti cég vállalta is gyártását, a régi nagy méretű helyett kisebb, amolyan irgásp-nagyságban. Mégsem gyártja. Miközben az orvosi műszerkészítők a régi típust például már exportálták, s kiderült róla, műszaki feletlensége ellenére beváltotta a hozzá fűzött reményeket (az alap-

elve jó, kiterjedt utóvizsgálatok bizonyítják a szegedi klinikán, a fölélesztett gyerek teljesen egészséges maradt), az új típus megjelenése egyelőre várat magára. Egészen egyszerűen azért, mert az érdeklelt felek várnak egymásra. A pesti szövetkezet arra, hogy az intézetek jelezzeik igényüket, magyarán: megrendeljük — a klinikák, kórházak pedig arra, hogy „lássuk a medvét”, a szövetkezet mutassa be az új resuscitator. Vagyis igény nincs, mert nem ismerik a készüléket, és nincs készülék, mert nem ismerik az igényeket. Kell ehhez magyarázat? Mert a népesedéspolitikai határozatok nyomán egyre több gyerek születik az országban, ugyanakkor ilyen készüléket nem gyártanak a környező szocialista államokban, s ha előbb-utóbb szóba kerül a nyugati import, hát valójában sem bővelkedünk túlságosan. A régi típusból egyelőre négy darab ma is működőképes a szegedi klinikán, ámbar előre- dett példányok egyikét másikát többször javították, mint használják. Szükség-szerű bevégni, míg végleg elhasználják?

N. L.

Döccsenő

Nincs vita, a az ő kocsjában. Örül az ilyennek a gyerekéle, azt hiszi, méretre szabott hullámkis, a kocsi- ből, vasutat játszanak vele: egyszer föl, egyszer le. Jön a járda egyik széle, majdnem fejre áll, jön a másik, fölfelé ágaskodik. Toitá anyuka, toitá, billegette a kicsit, és a kocsi- t járdaperemek is. A futurologia fizesztett jóslai szerint ez a tendencia tovább erősödik, az egy főre eső kocsi- ből való kiesések száma tehát elméletileg emelkedhet.

Örül az ilyennek a gyerekéle, azt hiszi, méretre szabott hullámkis, a kocsi- ből, vasutat játszanak vele: egyszer föl, egyszer le. Jön a járda egyik széle, majdnem fejre áll, jön a másik, fölfelé ágaskodik. Toitá anyuka, toitá, billegette a kicsit, és a kocsi- t járdaperemek is. A futurologia fizesztett jóslai szerint ez a tendencia tovább erősödik, az egy főre eső kocsi- ből való kiesések száma tehát elméletileg emelkedhet.

H. D.